

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Nova jugoslovanska vlada potrjena — Predsednik je Hrvat Ante Marković, eden od podpredsednikov je Slovenec Živko Pregl

BEOGRAD, SFRJ — Zvezna skupščina SFRJ je pretekli četrtek izvolila novo vlado za Jugoslavijo. Vladi načeljuje Ante Marković, ki je hrvaškega rodu, podpredsednika pa sta Živko Pregl iz Slovenije in Aleksandar Mitrović iz Srbije. Med pomembnejšimi ministri so Srb Petar Gračanin, ki vodi notranje ministrstvo, Veljko Kadijević (Hrvatska), Budimir Lončar, prav tako iz Hrvatske, pa nadaljuje kot sekretar za zunanje zadeve. V Markovičevi vladi sta še dva Slovenca in sicer Franc Horvat, ki je sekretar za zunanje trgovinske odnose, in Jože Slokar, ki je sekretar za promet in komunikacije.

Markovičeva vlada je brez posebne perspektivnosti, ker je jugoslovanska politična kriza še hujša kot je gospodarska. Brez jasne politične opredelitve namreč niso možne temeljite gospodarske reforme, ki jih sicer Marković obljublja. Po zadnjih vesteh je inflacija že dosegla najmanj 346% letno, po drugih ocenah pa že preseгла 400%. Torej država je v obdobju hiperinflacije. Včerajšnji *Wall Street Journal* je poročal, da jugoslovanski dinar nadaljuje s svojim prostim padcem (o drsenju vrednosti dinarja ni več mogoče govoriti) v primerjavi z dolarjem in drugimi trdimi valutami. Tako je ta teden potrebnih najmanj 7800 dinarjev za dolar, pretekli teden pa jih je bilo treba odšteti »le« 7400. Slovensko gospodarstvo je zadnji čas obremenjeno še zaradi načrtnega bojkotiranja slovenskih izdelkov in blaga v južnih delih Jugoslavije.

Konservativec zmagal na svobodnih volitvah v El Salvadorju — Bushova vlada zelo zadržana — Poostritev civilne vojne?

SAN SALVADOR, El Sal. — Na predsedniških volitvah, ki so bile preteklo nedeljo, si je priborila zmago konservativna stranka Arena, ki jo nekateri tuji in tudi domači opazovalci elsalvadorskih razmer povezujejo s tkim. »smrtnimi četami«, ki ugrabljajo in umorjajo »levičarje« in tiste, ki Areni nasprotujejo. Tako naj bi bil vodilna osebnost v stranki Arena Roberto D'Aubuisson neposredno povezan z atentatom pred leti, v kateri je bil ubit sredi maševanja takratni elsalvadorski nadškof. Strankin kandidat pa iz previdnosti do reakcije ZDA ni bil D'Aubuisson, ampak Alfredo Cristiani, zelo bogat posestnik, ki se je bil šolal v ZDA. Na volitvah je Cristiani dobil absolutno večino glasov in bo tako naslednik sedanjega elsalvadorskega predsednika Duarteja. Duarte, ki je neozdravljivo bolan za rakom na jetrih, se bo umaknil.

Nobena skrivnost je, da je bila Bushova administracija proti zmagi Cristianija in je reakcija v Beli hiši in State Departmentu zelo zadržana. Cristiani je pa apeliral na Bushovo vlado, naj vendar spoštuje izid svobodnih volitev in naj ne obsoja njega in njegovo vlado še pred prevzemom oblasti. Demokratična ustava bo spoštovana, je dejal Cristiani, kar bo kmalu postalo razvidno vsakemu, tako v El Salvadorju kot v tujini.

Komunistični gverilci so storili vse, da bi motili potek volitev. Napadli so volišča in uslužbence, ki so pomagali pri volitvah. V spopadih med vojaki in gverilci je bilo precej izgub na obeh straneh, prav tako je padlo precej civilistov. Do volitev pa je prišlo. Da so bile volitve nesvobodne trdijo v ZDA skupine, ki od vsega početka podpirajo gverilce

in imajo za le-te izgovore.

Kong. James Wright, vodja demokratov v predstavniskem domu, v hudih političnih težavah — Tudi med republikanci vre

WASHINGTON, D.C. — Preiskava v predstavniskem domu glede obnašanja kong. Jamesa Wrighta v njegovih privatnih finančnih investicijah je odkrila več sumljivih, čeprav verjetno ne nezakonitih, početij. Wright vodi demokratsko večino v spodnjem kongresnem domu in je že itak sporna osebnost tako za republikance kot mnoge demokrate. Ker so bili demokrati tako ogorčeni nad Johnom Towerjem, ki ga je hotel imeti za obrambnega sekretarja v svoji vladi George Bush, morajo biti v zvezi z Wrightovo zadevo zelo previdni. Kako se bo preiskava končala — večino v preiskovalnem odboru imajo pač demokrati — nekateri pa trdijo, zaupno seveda, ne bi ne bilo napak Wrighta celo žrtvovati, kajti bi utegnil biti njegov naslednik še bolj koristen in gotovo bolj priljubljen kot je Wright.

Wrightov najglasnejši nasprotnik v spodnjem domu je republikanski kongresnik iz Georgie, Newt Gingrich. Vendar je včeraj prišlo na dan, da sta tudi Gingrich in žena zapletena v nekako sumljivem finančnem ravnanju, ki se na prvem pogledu ne razlikuje dosti od tistega v zvezi z Wrightom. Gingrich pravi, da to ni res in da bo to kmalu tudi jasno. Težava je še bolj neprijetna za Gingricha, ker se trenutno poteguje za drugo mesto v republikanskem vodstvu v spodnjem domu. To mesto je imel namreč Richard Cheney, ki je postal obrambni sekretar v Bushovi vladi. Gingrich, ki vodi tkim. »neokonservativno« skupino med kongresnimi republikanci, bi rad Cheneyja nasledil, manj konservativni republikanci pa podpirajo 53-letnega illinoiskega kongresnika Edwarda Madigana. Kdo bo zmagal ni še jasno, najnovejša odkritja pa gotovo ne bodo koristile 45-letnega Gingricha.

— **Kratke vesti** —

London, V. Br. — Angleško ministrstvo za promet je danes opozorilo na nevarnost, da so v radiokasetah nastavljene bombe, katerih namen je eksplodirati, ko letala dosežejo določeno višino. Ministrstvo baje ima dokaze, da teroristi pripravljajo atentat, podoben tistemu decembra lani, ko je bilo nad Škotsko uničeno civilno Pan Am letalo. Ministrstvo je bilo močno kritizirano takrat, ker ni opozorilo letalske družbe o takšni nevarnosti pred decembrskim atentatom, čeprav je imelo znanje, da je v pripravi takšen atentat.

Moskva, ZSSR — Volivna kampanja za novi sovjetski parlament je v polnem teku. V nekaterih volivnih okrožjih so pa volivci zelo ogorčeni zaradi manipuliranja z volivnim postopkom vladajoče komunistične partije. Nekaj tisoč Moskovčanov se je udeležilo demonstracije v prid Borisa Jeljcina, nekdanjega tesnega sodelavca Mihaila Gorbačova, ki je bil odstranjen iz najvišjih partijskih krogov zaradi preostrega kritiziranja Gorbačova in drugih vodilnih partijecev, prav zaradi tega pa je postal izredno priljubljen med navadnimi občani, ki storijo vse, da bi bil izvoljen v novi parlament, partija pa ne izbira sredstev, da bi to preprečila. V novi parlament želi priti tudi vodilni disident, fizik Andrej Saharov, in tudi proti njegovi kandidaturi uporablja partija vsa možna sredstva, čeprav ne v Jeljcinovem ne v Saharovem primeru ni kandidature izrecno prepovedala.

Iz Clevelanda in okolice

Vstajenje pri Sv. Vidu—

Slovesno velikonočno Vstajenje v slovenskem jeziku se bo vršilo pri fari sv. Vida na velikonočno jutro ob 7h zjutraj, začeni s tradicionalno procesijo in blagoslovom Najsvetejšega. Narodne noše so lepo vabljene; zberejo se naj v prvih klopih v cerkvi 15 minut pred sedmo uro.

Veliki petek—

Veliki petek (24. marca) je dan strogega posta in vzdržek od mesa. Ribje večerje ta petek pri Sv. Vidu ne bo.

Veselo godovanje—

Na cvetno nedeljo, 19. marca, na god sv. Jožefa, se je v Baragovem domu zbralo 15 Jožefov in Pepc, ki so skupno z okrog 40 prijatelji veselo obhajali svoj god. Obenem z godom so vsi kar slovesno čestitali k rojstnemu dnevu č.g. Jožetu Božnarju, župniku sv. Vida.

Banket lepo uspel—

Preteklo nedeljo je Federacija slovenskih narodnih domov počastila skupino ljudi, izbranih od lokalnih narodnih domov, za njih usluge tem ustanovam in celotni skupnosti. Počastitve in banketa se je udeležilo okrog 700 ljudi. Mož in žena leta sta bila John Habat in Mary Blatnik.

Novi grobovi

Rose Korelec

V četrtek, 16. marca, je v Meridia Euclid bolnišnici umrla 73 let stara Rose Korelec, rojena v Clevelandu, hčerka Johna in Therese (r. Furlan) Korelec (oba pok.), sestra že pok. Johna, Franka in Henryja, nečakinja Marthe, Henryja in Franka. Pogreb je bil 20. marca iz Želetovega zavoda na E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete in od tam na Kalvarijo.

Molly R. Tomaric

Umrila je Molly R. Tomaric, rojena Bajec, v starosti 81 let, vdova po Franku, mati Marie Jarm, Molly Evans in Franka ml., 15-krat stara mati, 18-krat prastara mati, sestra Anne Klemencic ter že pok. Eddieja, Josepha in Franka. Pogreb je bil 20. marca s sv. mašo v cerkvi sv. Felicite. K večnemu počitku je bila položena na pokopališču Vernih duš.

Theresa Zupanc

Umrila je Theresa (Tess) Zupanc, rojena Bals, žena Williama, mati Patricie Davison (Pompano Beach, Fla.), sestra Williama in Franka (pok.). Pogreb je bil v Floridi s sv. mašo v tamkajšnji cerkvi sv. Bernarda. Družina bo hvaležna za darove v pokojničin spomin The Kidney Foundation.

Družabni večer—

Spomladanski družabni večer, ki ga prireja Tabor DSPB v Clevelandu, bo v soboto pred belo nedeljo, 1. aprila, ob 7. uri zvečer, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrali bodo Veseli Slovenci. Za vstopnice, pokličite Filipa Oreha (943-4681) ali Milana Zajca (851-4961).

Koncert Glasbene Matice—

Pevski zbor Glasbena Matice vabi na svoj spomladanski koncert, ki bo v soboto, 1. aprila, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Na koncertu se bo zbor dostojno spomnil pesnika Ivana Zormana, ki je bil rojen pred 100. leti. Koncert je združen tudi z večerjo in plesom. Vstopnice imajo člani in članice.

Pozno vendar pristrčno—

Dne 5. marca sta v Parkers Prairie, Minn. obhajala 45. obletnico mašništva čč. gg. Karel Pečovnik in Jože Vogrin. Rev. Vogrin se dobro počuti po oktobrski bolezni. Ob tej pomembni življenjski obletnici jima pristrčno čestitamo in obžalujemo, da smo po naši krivdi zakasneli s pravočasno objavo tega dogodka.

Ob rojstnem dnevu—

Matt in Linda Plečnik sta darovala \$15 v tiskovni sklad Ameriške Domovine ob rojstnem dnevu Mary Primosch, članica Plečnikove družine. Hvala lepa!

Spominska darova—

Družina Franca Miheliča je poklonila \$50 v naš tiskovni sklad v njegov spomin.

Dorothy Urbancich, Char-don Road, je v isti namen darovala \$10.

Najlepša hvala!

V tiskovni sklad—

Milka Skalar, Parkers Prairie, Minn., je darovala \$10 v naš tiskovni sklad. Iskrena hvala!

Kosilo—

V nedeljo, 30. aprila, bo v Slov. domu na Holmes Ave. kosilo v korist Slovenskega doma za ostarele. Kosilo sponzorirata fara Marija Vnebovzeta in direktorij SDO. Vstopnice so po \$10 (\$5 za otroke) in jih imajo v župnišču, pri SDO, Tony's Polka Village, pisarni Am. Domovine, in vsi člani direktorija SNO.

VREME

Spremenljivo oblačno danes z najvišjo temperaturo okoli 32° F. Pretežno sončno jutri z najvišjo temperaturo okoli 36° F. V četrtek deloma sončno z najvišjo temperaturo okoli 46° F.

**Ameriška Domovina
je Vaš list!**

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 - year; \$21.00 - 6 mos.; \$18.00 - 3 mos.

Canada:

\$45.00 - year; \$30.00 - 6 mos.; \$20.00 - 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 22 Tuesday, March 21, 1989

Najbolj izpričan dogodek zgodovine

II.

Svet gre mimo Kristusove zmage

Veselje Velike noči nas ne sme uspavati, da ne bi jasno gledali položaja, kakršen je v svetu. Zvonovi po vsem katoliškem svetu danes oznanjajo, da je Kristus vstal, da je premagal smrt in greh in vsem ljudem omogočil, da postanejo otroci božji in dediči nebes. Ali pa je danes Kristusova zmaga res tako popolna, da bi se je morali vsi veseliti? Zdi se, da po dva tisoč letih krščanstva vlada po naši zemlji bolj tema velikega petka, kakor svetloba velikonočnega jutra.

Velik del današnjih ljudi živi tako, kakor da bi Bog resnično umrl in izginil z zemlje. Na svetu mu je priznavajo več pravice bivanja. To ne velja samo za dežele, v katerih uživa vso svobodo samo brezboštvo, ampak v veliki meri tudi za svobodni svet.

Marksizem in laicizem si domišljata, da Boga ne potrebuje. Ljudje menijo, da jim bosta vse uganke rešila znanost in tehnika. Materialno blagostanje bo ljudem prineslo popolno srečo že na tem svetu.

Zanimivo pa je, da današnje brezboštvo čuti potrebo nadomestiti Boga z nečim, kar naj bi mu bilo enakovredno. Istočasno, ko odstavlja Boga, si postavlja malike, ki iz brezboštva poganjajo, kakor gobe na razpadajočem deblu.

Toda Kristus je privlačen slej ko prej

To so dejstva, ki jih ni mogoče tajiti. So pa še druga dejstva, ki pričajo, da vera ne peša v vseh ljudeh. Če je resnica, da je Bog za mnoge današnje ljudi umrl, pa je tudi res, da za premnoge še živi. Širi se brezboštvo, utrjuje pa se tudi v tolikih živa vera, ki je pripravljena na največje žrtve.

Zanimanje za verska vprašanja, za posmrtno življenje, za Boga, je danes večje, kakor je bilo kdaj prej. O Bogu se mnogo govori, se razpravlja, se piše. Čudno! Če bi Boga ne bilo, če bi bil mrtev, kdo bi se zmenil zanj. Mitov je v mišljenju in življenju mnogih ljudi, ne pa v resnici. Človek je omejen v spoznavanju. Nevednost in hudobija brezvernih moreta slabotne zbegati, da vero zavržejo.

Tudi v deželah, v katerih je svoboda samo za brezboštvo in je vsa vzgoja mladine po šolah, zavodih, po časopisju, kinu in organizacijah brezbožna, je zanimanje za vero veliko. Tega dejstva ne morejo utajiti kakšne uradne izjave. Nasprotno! Poostrena brezbožna propaganda dokazuje, da se vsi ljudje, tudi mladina zanimajo za verska vprašanja.

O zanimanju za vero dokazuje v svobodnem svetu tisk, kino, radio, televizija. Ko bi se ljudje zanj ne zmenili, jim tega ne bi predstavljali. Dokazuje pa tudi krščansko življenje premnogih. Verni gledajo, kakšno neizmerno razdejanje povzroča brezboštvo na vseh poljih, zato hočejo v večji zvestobi služiti Bogu. Nočejo biti samo kristjani po imenu, marveč po življenju. Postati hočejo luč sveta in sol zemlje. Čutijo se vedno bolj odgovorne, da vero branijo. Apostolsko gibanje po vsem svetu se danes more primerjati goreč-

VELIKONOČNO VOŠČILO

Celovec, 2. marca 1989

Dragi dobrotniki in mohorjani!

»Veselje v Gospodu je vaša moč!« (Nehemija 8, 10). Velikonočni dnevi so prazniki veselja. Če Bog da zdravje, bom doma v svoji fari Podgorje s svojimi verniki obhajal Veliko noč. Prvič sem jo obhajal leta 1938. Bilo je to še pred primicijo in bili so takrat težki dnevi zame in za mnoge druge. Še težja je bila Velika noč leta 1941 in tudi leta 1945. Mnogo smo prestali. Vse te in poznejše velike noči smo obhajali v veri. Vsaka je bila za nas vernike dan veselja. Kristusove zmage in predpoda našega vstajenja. Lotili smo se dela, mi na Koroškem in Vi po širnem svetu v novi domovini. Ustanovili ste svoje družine in si zidali svoje domove.

Mohorjani smo si ustvarili našo skupno Mohorjevo družbo v Celovcu. Ta velikonočni pozdrav — iz Mohorjevega in Slomškovega doma v Celovcu — naj bo vsem mohorjanom, poverjenikom, vsem velikim in malim dobrotnikom spomin na skupno delo in skupne napore. Mohorjeva družba naj ostane tudi zanaprej »velik kup dobrih volj«.

Kristus je vstal! Vstali bomo tudi mi! Aleluja!

Vaš

msgr. Janez Hornböck

KONCERT

CLEVELAND, O. — Ko se dan očitno podaljša in pomlad trka na vrata, tedaj je čas Korotanovega koncerta. Koledarček prireditelj je tako napolnjen, da moram o našem koncertu že sedaj obvestiti naše prijatelje.

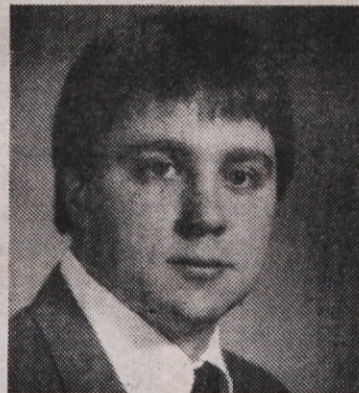
V soboto, 22. aprila, bo letos Korotan nastopil na svojem samostojnem koncertu v dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue. Vabim vse, naj ta večer napolnijo dvorano v čast slovenski pesmi, predvsem pa za svoj lastni užitek. Program je dovolj različen, da vsako lahko najde med pesmimi priljubljeno melodijo. Pa saj so slovenske pesmi vse tako lepe, da jih vsak uživa, če mu je le kaj do petja. Res je tudi, da bo Korotan lepše pel pri polni dvorani. Ne vem, zakaj toliko vabim, ker vem, da boste v soboto 22. aprila vsi prišli v dvorano Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue na koncert Korotana!

M.O.

Thomas J. Odar — novi juris doktor

CLEVELAND, O. - Dne 12. februarja je končal svoje pravne študije na univerzi Georgetown v Washingtonu, D.C., drugi član družine Jožeta in Albine Odar, South Euclid, O., in se pridružil v poklicu svoji sestri Heleni, ki kot pravničica že deluje v Chicagu, Ill.

Ko mlad človek doseže svoj prvi cilj v življenju — zaključek formalne izobrazbe — in v Tomaževem primeru akademsko diplomu pravnik, se navadno strnejo okoli mladega diplomiranca in njegove družine ne samo prijatelji, ampak tudi sorojaki in znanci, zakaj kvaliteta bodočega življenja vseh teh zavisí na uspehih pridnih, izobraženih in vestnih mladih ljudeh. Ali si lahko predstavljamo življenje brez zdravnikov, mizarjev, pravnikov, kleparjev, profesorjev, mehanikov, inženirjev, duhov-

Tomaž J. Odar

nikov in drugih? Družba odvisi od mladih ljudi, ki v mladih letih uspešno dovršijo za življenje potrebno izobrazbo.

Tomaž bi lahko zakopal svoje talente in pri svojih letih »užival« brezskrbno življenje mladega človeka. Verjetno sam za sebe bi dobro živel — pa ni! Rojen v Clevelandu, je poleg svoje osnovne šole kon-

nosti prvih kristjanov, ki so skupno z duhovniki širili evangelij povsod. Ne, Bog za ljudi ni mrtev, ampak še vedno živi.

Opredeliti se je treba

Danes se mora vsakdo zavestno odločiti. Zelo malo je, če kdo samo za Veliko noč pride v cerkev. Vsakdanja molitev, obisk nedeljske sv. maše, izpolnjevanje božjih in cerkvenih zapovedi, vestnost v poklicnem delu, to dokazuje, da smo pravi kristjani.

Od kristjanov današnjega časa se zahteva, da vsa vprašanja rešujejo v luči resnice in ljubezni Kristusove in po njih žive. To moramo delati vsak trenutek svojega življenja, ker smo vsak dan postavljeni pred izbiro, da za Boga pričujemo ali ga izdajamo. Od vsakega izmed nas zavisí, če bo zemljo zagnila tema velikega petka ali pa bo na njej svetila luč Kristusovega vstajenja.

Dr. Jože Prešeren
(Kat. glas, 23.3.1967)

čal tudi devet let Slovenske sobotne šole pri Sv. Vidu! Srednjo šolo je končal na St. Ignatius High School v Clevelandu in dosegel svojo prvo akademsko diplomu — B.S. v stroki kemičnega inženiringa — na univerzi Notre Dame v Indiani. Študije je vedno vzel resno in bil med prvimi v svojih letnikih. Na Notre Dame univerzi je bil več let predsednik svojega inženirskega razreda.

Po prvi diplomu se je zaposlil pri U.S. Patent and Trademark Office, Department of Commerce, Washington, D.C., in takoj pričel z nadaljevanjem študija prava na univerzi Georgetown. Pozneje je pustil svojo stalno zaposlitev in se posvetil študiju prava. V prostem času in na počitnicah je delal pri večih znanih odvetniških pisarnah, tako v Washingtonu kot Chicagu. Že pred diplomu je dobil ponudbo od pravne pisarne Willian, Brinks v Chicagu, kateri se je sedaj pridružil. Takoj po prihodu v Chicagu je delal pravni izpit (Bar Exam) in tako ne bo dolgo, ko bo zaprisežen kot poklicni odvetnik v državi Illinois.

Tomažu čestitamo k njegovemu uspehu! Kdor pozna akademske zahteve do dveh diplom Tomaževih strok, ve, koliko discipline v mladem življenju je potrebno, predno se doseže končni cilj. Še več kakor čestitke k uspehu, Tomaž zasluži priznanje za vzgled, ki naj bi služil še mnogim mladim ljudem. Tomaž, Bog s Teboj!

Prijatelj

Upokojencem Slovenske pristave!

CLEVELAND, O. - Ko bo ta dopis objavljen, bo že pomlad v deželi, čeprav sneg in mraz še vedno strašita okoli voglov.

V februarju sva bila z ženo za štirinajst dni na Floridi. Lepo sončno vreme naju je kar poživilo. Zelo sva bila vesela, da smo se dobili s člani našega kluba, ki prezimujejo na Floridi. Res lepo smo se imeli pri Hribarjevih, kjer smo presenčili Jožeta Sojerja za njegov rojstni dan. Z nami so bili tudi Mejačevi in gospe Tilka in Zofka. Hvala vsem skupaj za tako lep večer.

V začetku februarja je umrla naša članica gospa Joža Varšek. Člani smo se z molitvijo poslovili od nje v pogrebnem zavodu in pri sv. maši. Soprogu in družini naše iskreno sožalje.

Naša blagajničarka gospodična Angela Bolha je prestala težko operacijo. Zdaj se zdravi na svojem domu. Želimo ji hitrega okrevanja. Naš predsednik g. Jože Dovjak se je, hvala Bogu, kar dobro pozdravil.

Na zadnji seji smo sklenili, da bomo v aprilu imeli enodnevni izlet v tkim. »Amish country«. Avtobus je že naročen za v torek, 25. aprila. Cena za vožnjo, kosilo in vstopnino po samo \$25.00. Ker članskega sestanka pred tem izletom ne bo, prosim, da se

(dalje na str. 3)

Ha-Hec-Hi-
Ho-Humor!

Skuhal
ali pogrel
MECAN

SMEH NI GREH

Lani je v Ljubljani izšla knjiga s tem naslovom, podnaslovljena »Velika knjiga najboljših šal na svetu«. Šale je skozi zadnjih 40 let iz najrazličnejših virov zbiral Slavko Krušnik. Večinoma so tiste, ki se meni dopadejo, že bile objavljene zadnja leta v tej koloni. Nekaj posrečenih sem si izpisal in bom naše čitatelje seznanil z njimi, kdor bi pa želel knjigo zase, jo verjetno lahko naroči pri upravi »Pavliha« v Ljubljani.

Za danes bi samo toliko pripomnil, da se mi zdi najmanj posrečena šala, tista na strani 286 in sicer Prometna ugan-ka: »V križišču enakovrednih cest pripeljejo hkrati Bog, hudič, radodaren Gorenjec in varčen Gorenjec. Kdo ima prednost?« (V angleških knjigah omenjajo tukaj: »Tooth Fairy«, »Santa Claus« in pa dva Poljaka, eden brihten, drugi pa ne preveč. Prednost, seveda, ima ta zadnji, ker prvi trije ne obstojajo).

Avtor Krušnik torej meni, da bo imel prednost varčen Gorenjec, »kajti Boga ni, hudiča ni, radodarnih Gorenjcev pa tudi ne«.

Pa recimo, da res ni nobenega radodarnega Gorenjca. Tudi Boga so tajili in preganjali vsa leta po »osvoboditvi«, ampak da ni hudiča? Saj bo skoraj vsak, s kom se pogovarjaš o današnjih razmerah v Sloveniji, najprej rekel: »zdaj pa imajo hudiča doma!«

Kaj ko bi za vsak slučaj postavili semafor na tisto križišče, da ne bi vsled napačnih informacij in popolnoma po nepotrebem, hudič vzel nič hudega sluteč varčnega Gorenjca...

»Ali ti nisem že večkrat rekla, da ne vleci mačke za rep?«

»Saj jo ne, mama! Jaz samo držim, mačka vleče.«

»Če ti pravim, da je bila tako velika! Še nikoli nisem videl tako velike ribe.«

»To ti rad verjamem.«

Starejša gospa je prišla k oknu na avtobusni postaji in vprašala: »Koliko stane vozni listek za Buffalo?«

»Deset dolarjev in 45 centov,« je bil odgovor.

Gospa se obrne k majhni punčki, ki je bila z njo in reče: »Mislim, da bom kar tukaj kupila karto. Sem že vprašala pri vseh drugih oknih in je povsod ista cena.«

Obiskovalci nekega zoološkega vrta so se ustavljali pred kletko, v kateri je spal velik lev, zraven njega pa ovčka. Nad vrati kletke je bil napis: KOEKSTENCA.

»Ali je to res mogoče?« je nekdo vprašal ravnatelja, ta pa je odgovoril:

»Seveda je mogoče, ampak zelo moramo paziti, da na vsake toliko časa vržemo notri par svežih ovac, tako da lev nikoli ni lačen.«

TEŽKI GREHI — to je namreč komedija, ki jo igralci dramskega društva LILJA nameravajo podati v nedeljo 9. aprila ob treh popoldne, v dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave. v Clevelandu. Dela sicer ne poznam, vem pa, da so vloge v dobrih rokah, saj je znano, da Lilijini igralci — bodisi mladi ali ne več tako mladi — nikoli ne razočarajo. Samo toliko vam zaupam, da ima režijo v rokah Srečo Gaser, kar je najboljšje poročilo za uspeh. Pridite!

»Ali je vašega moža težko zadovoljiti?«

»Ne vem. Še nikoli nisem poskusila.«

Ko udari ura trinajst, je čas, da jo damo popraviti.

Nekemu očetu v Moskvi je rekel prijatelj: »Ti moraš pa biti zares zelo ponosen na svoje sinove. Eden je ljudski zdravnik, drugi ljudski advokat, tretji pa ljudski umetnik.«

»Že res, že res,« je ta odgovoril. »Ampak najbolj sem ponosen na tistega, ki je v Ameriki.«

»Kaj? Eden je Amerikanec?«

»Seveda! Že dalj časa je brez dela in dobiva od vlade podporo za brezposelne, od katere redno pošilja par dolarjev tudi nam, da nam ni treba stradati.«

TONČEK VALUTA

IV. del

some

K PARTIZANOM

Med tistimi, ki so se odločili za Osvobodilno fronto, sta bila tudi Tonček Valuta in njegov prijatelj Milan. Partizani so jih nekaj odvedli v Poljanske hribe in jih nastanili v nekem samotnem seniku. Ker je tiste dni padlo čez meter snega, so fantje v seniku stradali in prezebivali. Dobava hrane je bila nemogoča in prenevarna.

Kako so Nemci zvedeli za njih skrivališče, se ne ve. Obkolili so jih, presenetili, zmetali v senik nekaj granat in izstrelili nekaj rafalov. Od znanec je bil Janko Govekar ranjen v roko, Tonček in Milan pa vsa v ranah od granatnih drobcev, da nista mogla niti hoditi. Vse ranjence so naložili na smrekove veje in jih potegnili v dolino ter odpeljali v Begunje. Janko se je po dveh mesecih pozdravil in so ga 22. 3. 1943 ustrelili kot talca v Begunjah ali v Moravčah. Od ostalih jih je ena polovica padlo v prvih treh tednih.

Tonček in Milan sta bila največja reveža. Nastanili so jih v eni izmed desetih celic zapora bivše ženske kaznilnice. Ležala sta na tleh, zavita v rjuhe, ki so se prilepile na ognjo- ne rane.

Vsako jutri je prišel stražnik, strgal z njih rjuhe, jima z močnim curkom mrzle vode izpral rane in jih zavil v sveže rjuhe. To je bolelo, da bi kričala, pa sta stisnila zobe in molčala. Trpljenje je bilo tako hudo, da se nista brigala za nič drugega, želela sta samo umreti.

Po nekaj tednih, ko sta si že malo opomogla, sta se začela zanimati za dogodke zunaj. Skoro vsako popoldne so pripeljali nove talce, ki so z navdušenjem pripovedovali, kako so napadli Nemce in jim povzročali žrtve. Tonček in Milan sta uživala ob takih novicah.

Toda skoro vsako jutro je tudi prišel gestapovec v celico s spiskom v roki in klical imena. S strahom sta poslušala, kdaj bosta poklicana. Vedela sta, da bi to pomenilo smrt ob kolu. Odleglo jima je, ko je

Upokojencem Slovenske pristave

(nadaljevanje s str. 2)

hitro prijavite pri meni, tel. 531-8982.

Za izlet v Lemont 1. in 2. julija, in 3. julija naprej v Milwaukee, se bomo točno zmenili na prihodnjem sestanku. Avtobus je tudi že za ta izlet naročen. Dne 6. avgusta bomo imeli dan upokojencev na Slovenski pristavi. V načrtu je tudi jesenski izlet v Kanado, in seveda tudi koline v oktobru.

Vsem članicam, članom in prijateljem našega kluba želim blagoslovljeno Veliko noč!

U.F., tajnik

poveljeval: »Raus!« Za en dan sta rešena!

O streljanju talcev na Gorenjskem poročajo »Loški razgledi« v svojem 25. letniku (1978), str. 2481, sledeče:

»V prvem obdobju streljanja talcev, je veljalo pravilo, da so za vsakega padlega Slovenca, ki je bil naklonjen Nemcem, ustrelili 5 talcev, za vsakega ubitega Nemca pa 10 talcev.

Od 2. avgusta 1941 do 17. aprila 1945., so nacisti umorili na Gorenjskem v 127 skupinah 1270 talcev. Leta 1941, je bilo umorjenih v 22 skupinah 152 talcev, l. 1942 v 48 skupinah 612 talcev, l. 1943 v 19 skupinah 153 talcev, leta 1944 v 28 skupinah 315 talcev, in leta 1945 v 10 skupinah 38 talcev.«

Začela sta premišljevat i o nesmiselnosti boja za »osvoboditev«. Izpraševala sta novodošle in vedno bolj kritično presojala njih poročila.

Nastopila je pomlad 1943 in Tonček je skozi edino, podolgovato, močno zamreženo okno visoko v steni, opazil cvetočo češnjo. »Poglej, Milan! Taka sva kot tale češnja; v cvetu mladosti, pa bova morala umreti. Ali ni to krivica, norost? Kaj ti ljudje zunaj mislijo?«

Ko so tisto popoldne spet pripeljali nove talce, ki so spet pripovedovali junaške zgodbe iz bojev proti okupatorju, je Tonček zakričal: »Bedaki! Norci! Idiotti! Kaj imate vi od tega, če si vaši voditelji tam zunaj na varnem grade oblast na vaših truplih? Mi vsi bomo morali zanje umreti. Razumete?« Kar bruhalo je iz njega, da se je utrudil in padel nazaj na ležišče.

V naslednjih tednih se je v Tončku vedno bolj pogosto pojavila želja, da bi še živel. Ko bi mu Bog povrnil zdravje in bi se na kak način rešil iz teh vic, bi skušal popraviti zablodo, v katero je bil zapeljan.

Ko sta bila že kake štiri mesece v celici, je spet prišel zjutraj gestapovec v celico z listom v roki in poklical samo dve imeni: Milana in Tončka. Milan je bil ravnodušen, kot navadno, Tonček pa je bruhnil v jok: »O mama, nikoli več te ne bom videl!« Gestapovec, ki je bil navadno surov, je bil to pot skoro prijateljski. Mirno jima je rekel: »Kommen Sie mit!«, in jih odpeljal.

Vodil jih je v pisarno, kjer so jima na kratko povedali, da sta sedaj zdrava in da se lahko svobodno odločita za eno od dveh možnosti: biti ustreljena kot bandita ali pa pristop k Gestapu. Ob prvi možnosti je Tonček prebledel, ob drugi se mu je pa obraz razjasnil, da je brez pomisleka odgovoril: »Jawohl!«. Milan mu je priklimal.

Tončkova odločitev ni bila trenutna; na to možnost je že dolgo mislil in upal.

Poslali so ju na sedež Gestapa v Kranj, kjer so jih pripravljali na pisarniška dela, obenem pa tudi vežbali v uporabi orožja. Pri prvi hajki nad partizane, so vzeli Tončka s seboj. Dali so mu karabinko in dva naboja. Niso mu še čisto zaupali. Korakati je moral vedno sprejati, vsem pred očmi.

Ko so prišli v bližino partizanov, je Tonček postajal nemiren, neučakan, da so ga morali opozarjati, naj bo previden.

Čeprav je bistro opazoval svet pred seboj, ni zagledal partizana v grmu, dokler ni prišel čisto blizu. Kuštrava glava se je bebasto smehljala in videl je puškino cev pred njo. Pomeril je in pritisnil na petelina, toda karabinka se ni sprožila. V smrtni grozi je zagrabil puškino cev z obema rokama, skočil naprej, zamahnil in zarjul: »Crkni, hudič!«

Kuštrava glava je izginila, puškina cev se je pa dvignila proti nebu. Vrgel je svojo karabinko proč in pobral partizanovo puško, ravno pravočasno, da je še imel čas, pomeriti na partizana, ki je — neda leč proč, vidno presenečen — držal brzostrelko v rokah. Tonček ga je prehitel in s prvim strelom podrl. Vzel mu je brzostrelko in streljal z njo za bežečimi partizani, dokler je bilo v nji kaj nabojev. Bila je nemška, s kakršno se je učil ravnati in dovolili so mu, da jo je obdržal — do konca.

Vsa ta doživetja nam je Tonček pripovedoval, ko smo se nastanili kot begunci v Kranju in smo se shajali ob dolgih zimskih večerih v gostilni »Ručigaj«, in Milan mu je pritrjeval.

Ko je Rudi Huma 18. aprila 1944 ustanovil prvo Gorenjsko domobransko četo v Kranju, je bil podnarednik Dichtl imenovan za vezni člen, Tonček

(dalje na str. 4)

Grdina—Cosic Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

1053 E. 62. cesta 431-2088

V družinski lasti že 86 let

Glas sovjetskega oporečnika

Po zaslugi sovjetskega voditelja Gorbačova se je akademik Andrej Saharov, znani oporečnik v času Brežnjeva, vrnil v decembru 1987 iz konfinacije v Moskvo. Postopoma so ga spet vključili v razne konference in simpozije, lani jesni so mu celo dali potni list, da je mogel potovati v ZDA in Pariz. Čeprav je ostal zvest svoji moralni in politični odločnosti, pa je vendarle do nedavnega javno podpiral in zagovarjal Gorbačova in njegovo perestrojko.

Toda po svojem potovanju v od potresa porušeno Armenijo se je vrnil očitno pretresen in spremenjen. Nekdaj dni je molčal, ko pa je spregovoril, je ostro obsodil aretacije aktivistov armenskega narodnega gibanja »Karabah«, češ da s takšnimi koraki Kremelj odstopa od glasnosti in demokratizacije ter ustvarja na novo politične pripornike. Pravijo, da se je pa Gorbačovu zlasti zameril, ko je začel kritizirati volilni zakon in postopek kandidiranja kot nedemokratičen.

V intervjuju za tednik »Moskovske novice« navajajo poglavitne programske točke, za katere se bo bojeval, če ga bodo izvolili za poslanca vrhovnega sovjeta ZSSR. Mimogrede povedano, je Akademija znanosti izključila Saharova iz seznama kandidatov na bližnjih splošnih volitvah, zaradi česar je 2. februarja dva tisoč ljudi demonstriralo pred poslopjem omenjene Akademije v Moskvi. Demonstrantom se je pridružil sam Saharov.

In kaj predlaga ta sovjetski oporečnik?

— Treba je pospeševati in spodbujati zblizanje socialističnega in kapitalističnega sistema v gospodarstvu, kulturi in ideologiji. Je to edina pot za utrditev miru na zemlji. Gospodarstvo je treba postaviti na osnovo tekmovanja (konkurenčnosti), uveljavi naj se svoboden trg delovnih moči, proizvodnih sredstev, surovin

in polizdelkov. Prevelika podjetja je treba razbiti in jim ne dovoliti monopolnega določanja cen.

— Jedrska energija je sicer potrebna, toda centrale je treba graditi izključno pod zemljo in jih tako zavarovati pred potresi in napadi.

— Osebne dohodke je treba sprostiti, ukiniti vse privilegije oblasti, objavljati podatke o plačah, do skrajnosti skrčiti število zaposlenih v družbenopolitičnih organizacijah. Denarna enota rubelj naj dobi realno vrednost in naj postane konvertibilen.

— Državljan naj postanejo svobodni v izbiri kraja tako začasnega kot stalnega bivanja. Znotraj države naj se odpravi takomim. »propiska«, t.j. omejitve naseljevanja oz. gibanja iz kraja v kraj.

— Volilni postopek naj se spremeni tako, da partijski aparat ne bo mogel več sam odbirati in presojeti kandidata. Poslanca je treba voliti neposredno, prav tako predsednika vrhovnega sovjeta.

— SZ mora postati zvezna država enakopravnih narodov, in vse narodnostne tvorbe naj dobijo pravice zveznih republik.

— Ustanovi naj se posebna komisija vrhovnega sovjeta, ki naj izkorenini posledice stalinizma ter nadzira delo vojske in uprave državne varnosti.

Vse te programske točke so naletele na odgovor v moskovskem dnevniku »Izvestija«. Nekdo je v nepodpisani polemiki (kar se zadnje čase izredno redko dogaja in daje slutiti, da je pisec s samega vrha oblasti) zapisal, da se je Saharov predal »politični fantaziji« ter da je izdal svojo lastno moralo, ko se je iz odkritega bojevnika za perestrojko sprevergel v njenega kritika ter tako seje zmedo v njenih vrstah. Akademiku tudi hudo zamerijo, da daje intervjuje zahodnemu tisku.

A.R. (Kat. glas, 2.9.1989)

— KOLEDAR PRIREDITEV —

APRIL

1. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj pomladanski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

1. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi koncert v SND na St. Clair Ave.

8. — Pevski zbor Zarja priredi koncert z večerjo in plesom v SDD na Recher Ave. Igrajo Vadjalov orkester.

9. — Dramatsko društvo Lilijska poda veseloigro »Težke ribe« v Slov. domu na Holmes Ave. Pričetek ob 3.30 pop.

15. — Primorski klub priredi »Primorski večer« v SND na St. Clair Ave.

22. — Pevski zbor Korotan priredi svoj pomladanski koncert ob 7. zv. v Slov. domu na St. Clair Ave.

22. — Pevski zbor Jadran ima koncert z večerjo in plesom v

SDD na Waterloo Rd. Igra Eddie Rodick orkester.

23. — St. Clairski upokojenci prirede svoje letno kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Serviranje od 1. do 3. pop. Zabava do 5. pop.

29. — Igralska skupina Lipa Park, St. Catharines, Ont., poda Finžgarjevo igro »Razvalina življenja« v SDD na Waterloo Rd. Pričetek ob 7. zv. Sponzorira Odbor za kulturne izmenjave.

30. — Fara Marija Vnebovzeta in direktorij Slov. doma za ostarele priredita kosilo v Slov. domu na Holmes Ave. Serviranje od 11.30 do 2. pop. Prebitek namenjen Domu za ostarele.

MAJ

14. — Pevski zbor »Slovenska pesem« priredi koncert v semenišču v Lemontu, po šmarnicah.

19. — Slovenski dom za ostarele na Neff Rd. ima letno sejo v spodnji dvorani SDD na Waterloo Rd.

28. — Društvo SPB Cleveland priredi Slovenski spominski dan s sv. mašo pri Lurški Materi božji na Chardon Rd., Euclid, O.

JUNI

4. — Otvoritev Slovenske pristave, na SP.

11. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeta priredi piknik na Slovenski prisatvi. Sv. maša na S.P. opoldne, nato piknik.

17. in 18. — Tabor DSPB Cleveland poda spominsko proslavo za pobite Slov. domobrance in vse žrtve komunistične revolucije, na Orlovem vrhu Slovenske pristave.

25. — Piknik obiške KSKJ federacije na farmi sv. Jožefa na White Rd., Willoughby Hills, O. Igrajo »Button Box Players«.

25. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi prvi piknik na svoji pristavi.

JULIJ

1. in 2. — Pristavska dneva, na Slovenski pristavi.

9. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi piknik na Slovenski pristavi. Začetek piknika s sv. mašo ob 12. uri opoldne.

9. — Misijonski piknik MZA v Milwaukeeju, na pristavi SKD Triglava.

30. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi. Igra Tony Klepec orkester.

AVGUST

13. — ADZ priredi Družinski dan piknik na svojem letovišču v Leroy, O.

13. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi drugi piknik na svoji pristavi.

SEPTEMBER

9. — Fantje na vasi prirede koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

10. — ADZ priredi Pečenje školjk na svojem letovišču v Leroy, O.

17. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo v svetovidski dvorani.

17. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

24. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

24. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatev na svoji pristavi.

OKTOBER

21. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

22. — Občni zbor Slovenske pristave.

28. — Štajerski klub priredi martinovanje v Slov. domu na St. Clair Ave. Igra orkester Veseli Slovenci.

(dalje na str. 6)

TONČEK VALUTA

(nadaljevanje s str. 4)

pa za njegovega tolmača. Prva četa je že čez en teden štela več kot 100 članov. Imenovanje podnarednika na to mesto je pomenilo, da Nemci nič ne zaupajo domobrancem.

Bil je 14. junija 1944 zjutraj, ko sem odhajal iz svojega stanovanja na Grajskem trgu v službo. Na glavnem trgu sem že od daleč zagledal atletsko postavo Hansa Struppa, ki je bil od začetka vojne pa do umika, torej dve leti in pol, orožnik v Žireh.

Na skupnih patroljah, je pravil, da je bil rojen v Porenju in v mladosti ministrant. Izučil se je kovaške obrti toda, ko je bil star 18 let, ni nikjer mogel najti dela. Povsod so zahtevali dvajset let skušnje. Kot katoličan je bil proti nacistom. Ko je Hitler l. 1933 prišel na oblast, je pa hitro našel delo on in milijoni drugih brezposelnih. Čez eno leto so že sprejemali na delo tujce. To je Hansa nagnilo, da je omilil svoje stališče proti Hitlerju.

Nacisti so združili vse delavce v organizaciji »Kraft durch Freude« (moč iz veselja). Z dohodki od članarin so zgradili avtomobilsko tovarno Volkswagen in druge tovarne, ki bi se dale porabiti tudi za oboroževanje. Organizacija je imela tudi svoje ladje, s katerimi so se njeni člani ob počitnicah vozili po svetu.

Hans je pravil, da se je udeležil takega izleta po Sredozemskem morju. Pristali so tudi v španskem pristanišču Barcelona. Hodeč po mestu, so zagledali kovačijo. Hans je vstopil, vzel kladivo in pomagal kovati. Španci so se čudili: Tak gosposki turist, pa zna kovati!?

Tisto jutro me je Hans že od daleč pozdravil z besedami: »Sakrament! Filipp ist gefallen!« Čuden pozdrav! Pa je Hans imel navado, vsak pogovor začeti s tisto besedo. Videl sem, da ga je novica bolj pretresla, kakor mene. Lipeta je dobro poznal, saj sta bila dve leti in pol soseda.

Tistega večera smo se spet sešli s Tončkom in Milanom pri Ručigaju. Bili smo radovedni, če onadva vesta kaj več o

Lipetu. Res sta prišla.

Tonček, ki je bil v hajki v Selških planinah navzoč, je pripovedoval: »Šli smo po senožeti, blizu sv. Lenarta, ko je nenadoma skočil iz maskiranega bunkerja Lipe, mahajoč z belim robcem na palici in zavpil: 'Nicht schießen! Nicht...' Mlad gestapovec poleg mene, ki je bil prvič v boju, je pomeril in sprožil. Lipe se je, zadet od rafala v trebuhu, v smrtnih bolečinah valjal po tleh in stolkal. Zakričal sem nad tovarišem: 'Idiot! Kaj nisi videl, da se je hotel podati?' Daj mu milostni strel, sicer ga bom jaz tebi!«

Tako je končal Tončekov bivši šef, ki je imel velik vpliv nanj in na Milana.

Lipetov brat mi je pozneje povedal, da je Lipe že spoznaval, da partizanstvo ni ne boj za svobodo kot ne za nadvlado panslavizma, in se je res mislil vdati.

Šele desetletja pozneje sem zvedel v Ameriki, da je bil Lipa že pred vojno organiziran komunist.

Dva dni pozneje je bil ustreljen drugi trgovec: Adolf Grošelj, ko so domobranci naleteli nanj, kok je na Koprivniku delil partizanske podpore revčem.

Tako so se partizani iznebrljali svojih kapitalističnih sovražnikov; dali so jim take nagloge, da so imeli priliko, srečevati se z Nemci in z domobranci in umreti za »svobodo«. Koristna budala! Mislili so, da se bodo s sodelovanjem v OF, odkupili za svoje kapitalistične grehe. (Dalje prihodnji torek)

MALI OGLASI

Housekeeper Wanted Beachwood

Dependable. Good with children. Must have driver's license. Call 751-6515 after 6 p.m. (19-22)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444

Josef's Hair Design

5235 Wilson Mills Rd.
Richmond Heights, Ohio
461-8544 or 461-5538

V postnem času...

POZABLJENI VIJAKI

Po večerji je žena pripravljala umazano perilo za pralni stroj. Med drugim je pograbila tudi možovo delovno obleko. Ko jo je v pralnici hotela vreči v stroj, je nehote zadela z njo ob rob vrat. Zaslišal se je trd kovinski udarec. »Spet sem pozabila pogledati, kaj ima v žepih,« se je opomnila sama zase. Segla je v žepe in potegnila na dan štiri dolge vijake. Pogrel jo je in jo kar odneslo k možu, ki je mirno sedel pred televizorjem in mimogrede še bral časopis.

»Poglej vendar, kaj mi pušiš v obleki. Dobro, da sem zadnji trenutek odkrila tvoje zaklade. Tole železje bi mi potrgalo vse perilo in verjetno uničilo pralni stroj. Malo bolj bi pa lahko pazil sam, kaj pušiš v žepih,« se je razgrela pred njim.

Mož se je opravičeval, da je pozabil in se kmalu spet zatopil v branje. Ni minilo prav dolgo, ko se mu je pogled spet ujel na vijakih, ki jih je žena položila na mizo.

Nenadoma je skočil pokonci. Vijaki. Spomnil se je dobro, da jih je imel dvajset v žepu, ko je šel postavljat stopnice. Sam jih je štel. Zakaj so sedaj štirje še tu? Postal mu je vroče in že je hitel po čevlje, se napravil in oddivjal iz hiše. Žena ga je klicala pa ni imel časa, da bi pojasnjeval, kaj ga nosi. Skočil je v avto in že je oddrvel k stranki, kjer je ta dan polagal stopnice.

Med vožnjo mu je kri še bolj udarila v glavo. V duhu so mu vstajale slike, kaj vse se je že lahko zgodilo, če je kdo stopil na nepritrjeno stopnico. V najboljšem primeru se lahko ujame na druge stopnice in odnese le odrgrnine in podplutbe, lahko pa pade za celo nadstropje niže. Ubije se lahko.

Vožnja mu je bila neskončno dolga, vse je stalo narobe, vsi semafori so bili rdeči. V resnici je trajalo le deset minut. Ustavil je pred hišo in pozvonil ves v trepetu. Odprla je gospodinja in začudeno zrla v njegov prestrašeni obraz. Je morda kaj pozabil, ga je spraševala. Torej ni še nič hudega, še mu je razjasnilo. Samo vijake bi rad preveril, če so dobro priviti, se je zbral in se delal sproščenega.

Samo na videz je preverjal prve stopnice, za te je vedel, da so v redu. Ženska je spodaj napletala naprej, češ da so ravnokar nameravali začeti nositi pohištvo v prvo nadstropje. Veliko časa jim je vzelo urejanje spodnjih prostorov, tako da niso bili še nič na vrhu. Sedaj so pa stopnice urejene in bodo takoj znosili vse gor.

Prišel je zares zadnje minuto, je podoživel strah še enkrat v sebi. Pustil jo je, da je govorila. Hitro je bil na vrhu pri zadnji, ki je bila le položena na nosilce. Skrbno je vstravil vijake in jih z vso močjo zategoval. Obenem je iskal vzroke, kako in zakaj se mu je vse

to prigodilo. Ravno ko je prinesel stopnico na njeno mesto, ga je zmotil telefon. Potem je pozabil, da je ni pritrtil. In je odšel domov. Kakšna sreča, da ni šel še nihče v prvo nadstropje. Objelo ga je veselje, čeprav se je še ves tresel znatraj.

»Tako, sedaj je končano,« se je začel poslavljati in gospodinji mimogrede pripomnil, da bo pri ceni malo popustil. Tako kot so ga bili prosili. Gospodinja se je veselo začudila, kako da je naenkrat tako mehak, ko pa še dopoldan ni hotel kar nič slišati o tem.

Sam v sebi je že vedel, kako hudo bi bil prizadet, če bi se po njegovi napaki zgodila huda nesreča.

Tako mi vsi polagamo dan na dan stopnice v večnost. Vsak dan je stopnica položena, pritrčiti jo moramo sami. Vijaki, ki držijo te stopnice našega življenja, so naše molitve in naša povezanost z Bogom. Vsak dan se nam dogaja, da nas sredi rednega dela in vsakdanjih skrbi kaj nepredvidenega odtrga od pritrjevanja »stopnice tega dneva«, trdne podlage za varen korak naprej.

Kar more biti, če vsak dan stopamo na nepritrjeno ali slabo pritrjeno stopnico? Kaj se lahko zgodi, če ni vijakov, ki nas slednji dan povežejo trdno z Bogom? Ali ni to vse preveč tvegano življenje? Riziko je prevelik. Bog nas nase ne veže sam, hoče, da se odločimo mi, kje bomo »pritrčili« svoje življenje. Ne pomaga veliko izgovarjanje, da ni časa za molitev. Časa je dovolj, le volje nam zmanjkuje.

Čudimo se včasih kristjani, kako vera peša, kako v javnosti izginjajo znamenja zaupanja v Boga. Pa ne pomislimo morda, da lahko sami igramo vlogo žene, ki opozori, da so ostali »prosti vijaki«, da nekje ta dan še ni pritrjena stopnica. Obenem pa vsi rabimo »to dobro ženo«, ki nas opominja, da smo v žepih vsakdanjega dela in skrbi pozabili na vijake, ki utrdijo našo pot k Bogu. Ta dobra žena je Cerkev, ki nas v Kristusovem imenu še posebej opozarja nanj in vabi, naj skrbno in vztrajno utrjujemo svojo vez z Bogom.

Naj nas v drugem delu postnega časa vsak dan najde pri tem delu. Naj nas ničesar ne odtegne, da bi to opustili in pozabili nanj. Molitev naj postane dnevno opravilo pred Bogom. Če nisi nič molil, začni vsaj malo. Če si malo molil, stori tega nekaj več ali bolj poglobljeno. Nihče naj se ne meri po tistih, ki store manj kot on sam.

Stopnica naj bo trdna vsak dan znova. Bo dovolj le en vijak? Mar smo kristjani postali tako majhni, da ne zmoremo več? Kaj pa dobra dela? Kako bi bilo, ko bi poskusili vsak dan načrtno narediti kako posebno dobro delo. Tudi majh-

ne stvari so velike, če so narejene s srcem. Zakaj bi iskali nekaj izrednega?

Tako malokrat rečemo besedo hvala. V nekem pogovoru v družini sem mimogrede vprašal mamo, če resno misli, da ji bodo sinovi zares hvaležni za vso skrb, ki jo ima z njimi. »Seveda bodo, kaj pa Vi mislite!«, se je začudila vame. Dobro vzgojeni otroci bodo to seveda že storili, toda ali znajo reči vsaj kdaj hvaležno besedo za dobro kosilo. Pa bi morali. Morda bi se poskušali učiti ceniti take majhne usluge, ki so same po sebi umevne. Vsaj sem in tja izrečena pohvala bi bila prav gotovo dobrodošla. Apostol Pavel pravi, naj se vedno zahvaljujemo Bogu. Prav tako velja tudi za bližnjega, ki nam kaj dobrega stori. Tudi to je majhna prilika, da poživimo svoje duhovno življenje. Tako uporabimo nov vijak, da pritrčimo stopnico, ki nas vodi k Dobroti sami — k Bogu.

Ker je konec meseca velika noč, si skoraj ne moremo misliti, da ne bi uporabili še en vijak. Pogledali bomo malo bolj natančno v svojo dušo in jo očistili grešne navlake v dobri velikonočni spovedi. To nas bo še posebej povežalo s Kristusom in nas navdalo z ognjem, da bomo iz notranjega veselja navdušeno zapeli alelujo.

Katere vijake bomo uporabili, da pritrčimo stopnice k Bogu? Vsak zase najbolje ve, kaj mu manjka. Poglavitno je le to, da jih zares uporabimo. Bog nas čaka.

Stopnica je položena vsak dan, pritrčiti jo moram sam. Ne morem iti brezbržno mimo te vsakdanje naloge.

Don Kamilo
Naša luč, marec 1989

Kaos v Jugoslaviji

Sledeči prevod kratkega poročila o razmerah v Jugoslaviji, nam je poslal naš naročnik in prijatelj iz New Yorka. Poročilo je izšel 20. marca v reviji U.S. News & World Report.

Jugoslavija polzi vedno bolj v bližnji razpad in spopad med liberalnimi, bogatimi republikami na severu in revnimi na jugu, v katerih prevladuje nacionalistična Srbija.

Voditelj Slobodan Milošević je trdno odločen razširiti srbsko hegemonijo nad vso Jugoslavijo, ki je oslabela zaradi etničnih in gospodarskih tekmovanj.

Njegov namen, da bi obnovil neposredno srbsko oblast nad avtonomno pokrajino Kosovo, v kateri živijo v glavnem sami, pravi Albanci, je izzval množične proteste, ki jih je končno udušila federalna vojska. Nato je Milošević organiziral prosrbske demonstracije in uspel, ko je vrgel z oblasti komunistične voditelje Kosova in postavil na oblast svoje privržence. To je storil tudi v dveh drugih samostojnih pokrajinah, v Vojvodini in Črni gori.

Zdaj se v Sloveniji in na Hr-

Kanadska Domovina

Slovenke v svetovnem slalomu

TORONTO, Ont. V teku skoro celega stoletja pojava moderne olimpiade, ni nikjer zaznati naših rojakinj med tistimi odličnjakinjami, ki so prejele kolajne v tem prvenstvenem svetovnem športnem tekmovanju. Tudi na svetovnih prvenstvih ne zasledimo med prvimi ženskami nobenih s slovenskimi imeni.

Imamo svetovnega prvaka, telovadca Štuklja, ter Gregorka, Varška, Cerarja, ki so se tudi plasirali v telovadbi. In imamo tudi nekaj drugih atletov v raznih športnih panogah, ki bi bili omembe vredni. Nikakor pa nimamo žensk, ki bi dosegla svetovna vrhunška športna mesta.

Često sem slišal kritiko, da so pač naše »babe« zanič v primeri s Čehinjami in Rusinjami, ter da tudi nikoli nič ne bo z njimi. Da je na nas moških, da proslavimo slovensko ime po svetu.

Seveda, olimpijada v Calgaryju je postavila takšno gledanje na glavo. Slovenka Mateja

vatskem bojijo, da bo začel Milošević organizirati slične proteste tudi pri njih. Srbi že bojkotirajo slovenske izdelke.

Možnost etničnega obračunavanja lahko samo poslabša gospodarsko mizerijo. Inflacija je sedaj 346% in zunanji dolgovi znašajo 22 milijard.

Nasprotstva ogrožajo tudi možnosti novega federalnega ministrskega predsednika Anteja Markovića, da bi spravil skozi parlament ekonomske in politične reforme, ko bo 16. marca prevzel oblast.

Osem obupanih članov federalnega predsedstva hoče, da se sestanejo pokrajinski voditelji in izravnavajo spore. In če ne bodo mogli tega storiti? Jugoslovanski generali so jih že opozorili, da ne bodo dovolili, da država razpade. Pesimisti se že pripravljajo na vojaško intervencijo.

Kanadski rojak!
Dopisujte v Ameriško Domovino!

ŽUPNIJSKA HRANILNICA in POSOJILNICA "SLOVENIJA"

Vam nudi razne finančne usluge: Posojila za hiše, avtomobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

**POSLUŽITE SE NAŠE SLOVENSKE
FINANČNE USTANOVE!**

URADNE URE

na 618 Manning Ave. Toronto	Tel.: 531-8475
Torek — sreda	10 a.m. — 3 p.m.
Četrtek — petek	10 a.m. — 8 p.m.
Sobota	10 a.m. — 1 p.m.
na 739 Brown's Line, Toronto	Tel.: 255-1742
Torek — sreda	10 a.m. — 3 p.m.
Četrtek — petek	12. p.m. — 8 p.m.
Sobota	10 a.m. — 1 p.m.
v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Velikem	Tel.: 561-9952
Vsak petek od 4h do 8h zvečer.	

Borut

POVEST

Grče

Spisal SLAVKO SAVINŠEK

Nadaljevanje

Vršan je tudi bled in skoro prestrašen je njegov obraz. Vendar silna moč gori v njegovem obličju, ko se mu utrga med zobmi:

»Ali še mislite, da sem slep in gluhi?«

In telo se mu nenadno vzpne izza stola kvišku.

Župnik še ne more v besedo. Preveč ga je iznenadilo. Strmi in strmi v Vršana, pa ne more pojmiti, ne more doumeti očeta v njem in moža.

Molk bije v sobi, kakor bi težko ura šla nekod daleč. V župnikovem srcu divja; komaj se s silo vzdržuje na klopi, z rokami se je oklepa, da se ne bi vdal divji jezi in planil nad starega, ki se mu vidi njegov obraz kakor poroga. Počasi šele, sunkoma se dvigne župnik Mihael in stopi proti Vršanu:

»Te ni sram, Vršan?«

»Počemu?«

»Vprašaj? Veš, kaj si dejal?«

»Vem!«

»In?«

»Nič!«

Župnik obmolkne. Ne zna dalje, ne ve. Umakne se nazaj k peči. Vršan sede in vrže koleno čez koleno ter s prsti bobna po mizi. Župnikove oči strme v Križanega nad mizo. V popoldanskem poletnem zraku škrtta nekaj v sobi in škriplje skrivnostno, pošastno, kakor bi se kamenita srca trla, in bije ob tla, kakor bi iz vročih, živih src kapljala kri. Župnikove ustnice šepetajo, se premikajo, prsti v žepu krčevito objemajo molek.

Zamolcklo, kakor ne bi iz njega prihajalo, prične župnik polagoma, počasi:

»Ali že dolgo veš, Vršan?«

»Mesec dni.«

»Ti je kdo povedal?«

»Ni. Sam sem videl.«

»In nisi šel vase?«

»Bolj ko Klemen.«

»Pa mu nisi ničesar dejal!«

»Bi radi, da bi ga ubil? Ogi-bljem se, da nisva nikdar sama!«

»Sebe bij, Vršan, sebe!«

»Čemu? Me itak tepe dovolj. Ker mi je nasadil sramoto v hišo!«

»Je! In ona tudi! Po zlu je šlo in ni bilo mogoče ubraniti!«

»Pustil bi jo bil, kakor sem hotel jaz, pa bi ne bilo te sramote.«

»Vršan, zakaj nisi popustil ti? Ali ni Liza kakor nalašč zanj? Ni pridna? Ni iz dobre hiše? Ni lepa, mlada? Ni skrbna? Viš, nimaš, da bi dejal: ni!« se ogreva župnik.

»Ni!«

»Ti praviš! Pa vzroka ne veš!«

»Vem!«

»In...? Povej!«

»Ker j a z nočem!«

»Vršan!«

»Da, ker sem še jaz gospodar in hočem, da vzame táko, ki bo po mojem.«

»Vršan, ti si nor!« plane nakrat župnik in se znova požene po izbi. In nadaljuje:

»Srca nimate, duše so vam kakor zarjavelo železje!«

»Čemu se pehate zanj?«

»Čemu?« postoji župnik pred Vršanom; »ker bom za njuni duši odgovor dajal!«

»Pa ste jima dali potuho in jo še dajete!«

»Vršan!« zakriči župnik in toliko da s pestmi ne plane nad starega, ki se je sam svojih lastnih besedi oplasil, da je vidno prebledel. Župnik pa se je nakrat sklonil, prečudno ukrivil mogočno postavo in se skrčil vase. Počasi je nato stopil pred sedečega Vršana, iztrgal izza mize stol, sedel nasproti starcu in pričel z drhtečim glasom:

»Sam ne veš, kaj si zinil, Vršan! Daj Bog, da bi ti bilo odpuščeno, kakor ti odpuščam jaz. Ali zdaj poslušaj. Vidim bolje v človeška srca, kakor ti, Vršan, čeprav si starejši. Tudi v Lizino in Klemenovo sem videl, kakor v tvoje. In sem vedel, da je on tvoj sin in ne bo popustil, čeprav ga ubiješ. Že zato ne, ker ti nečeš! Še bolj sem pa videl v dušo dekletovo in spoznal, ker sem ji vodnik od rojstva, da je lepa, dobra. In še sem videl, da je vzplamtela za fantom in fant za njo in da nihče ne ustavi ognja. Zato sem priganjal tebe: dovolj, da se vzameta čimprej, gorjanska kri je v njih in ona huda, od Ložanov po materi. In ko sem še premislil, sem videl, da ga ni vzroka, da ne bi bila za mlado Vršanko. Tudi bala in dota bo kakor bo treba. — Vidiš, Vršan, vse to sem premislil in do-gnal in prišel potlej k tebi in ti dejal: popusti, Vršan, da ne bo zlega. Ti pa: nak! Zdaj nalašč ne! In ti si tiščal Micko! Zdaj pa fant še bolj nalašč! Bala sta se tebe in se mnogokrat umaknila v samoto, čeprav sem svaril, ker sem videl satana, kako se je maličil in pačil za njunim hrbtom! In spet sem te opominjal, še veš, in ti tudi o tem govoril. Ti pa spet: nak! — Zdaj imaš!«

Končal je župnik in se globoko oddahnil. Utrgalo se je vzdihu podobno tudi Vršanu iz prsi in vstal je ter pogledal skozi okno. Župnik se je dvignil in zaokrenil najprej ven v sončno popoldne, nato pa se obrnil znova v kot h Križanemu in zopet so se mu premikale ustnice, kakor bi govorile, v srcu pa je vojskoval vojsko s svojim Bogom in kričal Vanj: »Daj, Križani, daj, daj, razsvetli!«...

Še molčita, ko se odpro vrata in Mana stopi v sobo s skodelico v roki.

»Nisva še gotova, Mana!« jo zavrne župnik in dekletu iz-gi-ne.

Župnik pa se obrne k Vršanu, ga zasučje k sebi in mu pravi:

»In kaj bo zdaj, Vršan?«

»Fant naj gleda!«

»Bo gledal! Vzel jo bo! Mora, razumeš, Vršan!«

»Naj, samo pri Vršanovih ne bo gospodinjala!«

Župnik onemi znova. In misli. Pa spet prične:

»Tudi zdaj, pri vsem tem ne odnehaš, Vršan?«

»Morda bi bil, če ne bi bilo tako prišlo. Zdaj pa ne več! Lováče ne maram v svojo hišo!«

»Tvoj sin jo je naredil! Oprati mora čast!«

»Sam naj jo pere, ker jo je sam umazal! Za nas je že sramote dovolj.«

»Vršan, daj si k sebi! Saj nisi iz kamna! Ali ga boš od doma podil, edinca, ki Vršanovini ime drži in rod?«

»Ne gonim ga! Ali izbira naj! Kakor se bo odločil!«

»Te je hudi obsedel, Vršan? Spet? — In če se odloči in njo pusti, kako bo?«

»Plačal ji bo!«

»Fej!« pljune župnik in plane po sobi. Iz njega se trga:

»Vršan, da bi ne bil Bog slišal teh tvojih besed! Na duši ti bodo gorele do sodnega dne! In ti zanje ne dam odveze, dokler ne prekličješ, da veš!«

Župnik je pograbil palico, si posadil klobuk na glavo in se zasukal, da bi odšel. Ali še enkrat se je pri durih obrnil in stopil pred Vršana. Ustnice in roke so mu trepetale, ko je vprašal:

»Ali je to tvoja zadnja beseda, Vršan?«

»Kar sem rekel, sem rekel!« je sunil Vršan težko iz sebe in se obrnil.

Župnik pa ni odvrnil besede. Pbledel je, ves je vztrepetal. Potem pa je segel po kljuki, butil duri za seboj in odšel iz Vršanove hiše brez pozdrava.

Vršan je stal dolgo časa v sobi na istem mestu in se ni ozrl po župniku. Vstopila je Mana in se sukala okrog očeta, da bi ji žugnil besedico. Ali Vršan je bil nem in gluhi. Ko je Mana odšla po opravkih, je stari Vršan še vedno stal nepremično sredi hiše. Nenadoma pa je butil ob stol, se sesedel nanj, vrgel roke na mizo in glavo nanje, pa je tiho zaihtel, da se mu je stresalo jedrovito telo...

Najprej v diru, a potem počasneje je spel župnik od Vršana po kolovozu proti Belcjanu. Z gorjačo je bil ob tla, da jo je komaj sproti izdiral iz prsti in se je od nje kadil prah na vse strani. Gorel je v lice in trgalo se je v njem kakor plazovje spomladi nad Srednjim vr-

Velika noč, helló!

Helló! nam vigred kliče, vsa zardela in skoraj bi ji sapica pošla, tako je danes blaženo vesela: Gospod je vstal iz smrtnega peklá!

Helló! morjé pozdravlja breg šumeče. Vsak val zveni od modrih polk nebes. O, ko bi zmogel brez nogé vrteče, bi danes s palmami odšel na ples.

Helló! odmevajo goré v ravnino: Velika noč je danes, božji dan! Spet svet lahko se smeje z Božjim Sinom, z Ljubezni znamenjem zaznamovan.

Helló! Ugani, glas čigav te vabi... In v njem srcá nesiútена prostost... Tako le Eden celo leto vabi — skrivnostno živi tabernaklja Gost.

Vladimir Kos

(s prisrčnimi velikonočnimi voščili vsem bralcem Ameriške Domovine!)

hom v Vojšci. — Ni videl zahajajočega sonca tam zadaj za Mojstrovko, ne z rdečo zarjo oblitega jalovca in Ponce, niti v rožno se prelivajoče svetlobe tam za Kukovo špico proti Triglavu in Rjavini.

Kakor da ni sonca in ni dneva, ne sveta in tal pod njim in ne nébesa nad vsem, je kakor v prazno hodil in v neprodirljivo tiščal z mislimi in se pehal v gmoto, ki iz nje ni videl ne ceste ne stezice. Ko je prispel v Belcjanovo, je skoro butil v deblo ob poti in ko ga je opazil, je začuden započil vanj oči, kakor da bi prvič v življenju videl drevo pred seboj.

Ustavil se je, in kakor da je se je šele zdaj zavedal samega sebe in vsega okrog, je zabuljil najprej predse, potlej v okolico. Tedaj se je zmisllil, da stoji na Belcjanovem in da gledajo vanj trije, ki so stali pod tepko pred hišo in trepetaje zrli vanj, kakor v pričakovani čudež, ki naj jim oznani odrešenje. Z roko si je šel čez obraz in čez oči, da se je zdramil in si obri-sal meglo z oči ter v večernem soncu spoznal one tri pod tepko, ki upirajo vanj oči, vroče in žareče, oprezujoče in vprašujoče, in je doumel, da so blizki njegovemu srcu ti trije: Klemen, Liza in stari Belcjan.

»Kaj me tako gledate?« je planil vanje in stopil hitreje k njim.

»Hvaljen Jezus!« so pozdravili hkrati in Liza se je sklonila k njemu, da bi mu roko poljubila.

Pa jo je odtegnil, kakor bi bil kačo prijel:

»Pusti, nisi več, kar si bila!«

In se ni ozrl več vanjo, ki je prebledela in so ji solze zalile oči. Stopil je pred Klemena, ki mu je sramota, prizadejana dekletu od župnika, pognala rdečico v lice, stopil je k njemu in k Belcjanu ter jima dejal zamolklo:

»Ne dá k sebi!«

Klemen je prebledel in vidno se mu je zvilo telo. Vztrepetal je tudi Belcjan, ki je z enim očesom gledal po hčeri, a brž dejal župniku:

»Gospod, ali ne bi stopili v hišo?«

»Bom, da se pomenimo!«

Šel je pred njima, ne da bi se

ozrl, če mu sledita, šel brez pozdrava mimo matere in sina pa stopil v izbo in pokrit, s palico v roki obstal sredi nje, velik in širok, segajoč skoro do stropa, nem in mrk. Ona dva sta vstopila za njim in zaprla vrata za seboj.

Klemenova oči so zagorele v župnika, da je takoj pognal iz sebe:

»Je že vedel. Sam je opazil pred mesecem. Ko sem mu dejal, čemu ti ni ničesar omenil, me je zavrnil: ali bi radi, da bi ga ubil; ogibam se ga, da nisva nikjer na samem skupaj!«

In ko je videl župnik, da je v Klemenu gorelo, da je bil bled in rdeč in spet bled ko zid za njim, ga je ustavil:

»Ne plani takoj, ihta! Počakaj! Hujše od tega pride naslednje.«

Naslonil se je na mizo, uprl roko ob palico in pogledal naravnost Klemenu v lice:

»Če jo bo vzel, je dejal, naj jo! Ali na Vršanovem ne bo gospodinjala. Če pa jo pustiš, je pripomnil, ti zapiše, njo pa plačaj!«

Župnik je izgovoril in gledal skozi priprte oči v Klemena, ki je omahnil k stolu in si vrgel roko v lice, da je pokril v njem za očeta sramoto, ki je bila obenem njegova.

(Nadaljevanje prihodnji torek)

KOLEDAR PRIREDITEV

(Nadaljevanje s str. 4)

NOVEMBER

11. — Belokranjski klub prireja martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra Tone Klepec orkester.

11. — Pevski zbor Jadran priredi koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Kuhar orkester.

DECEMBER

1. — Slovensko ameriški kulturni svet prireja predbožično srečanje s škofom Pevcem na semenišču Borromeo.

3. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi miklavževanje.

30. — Pevski zbor Korotan poda igro »Noč božična, sveta noč« v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

KAREL MAUSER

Pismo Poncija Pilata Gaiu Semproniju

Poncij prijatelju Gaiu pozdrav!

Hvala ti, dragi prijatelj, za tolažilne besede, ki si mi jih poslal ob smrti moje drage žene Plinije. Kako je umrla, me sprašuješ? Čeprav mi še vedno solze zalivajo oči, ko se spomnim tistih žalostnih trenutkov, ko je odhajala v temo senc, ti vendarle odgovarjam, zakaj zdi se mi, da jo bom z besedami, ki jih bom zapisal, znova zbudil v sebi. In to je tolažba, ki jo v teh dneh znova in znova obnavljam.

Kakor veš, je bolehalo že dalj časa in če sem odkrit, ti moram priznati, da je boleha!

pravzaprav od tistega dne, ko sem v Jeruzalemu (O, da bi nikoli ne videl tega judovskega mesta!) kot prokurator božanskega cesarja obsodil na smrt juda Jezusa po imenu. V noči pred sodbo je imela Plinija neke čudne, moreče sanje, ki mi jih je takoj zjutraj po služabniku sporočila.

Nič ne imej opraviti s tem Pravičnim, zakaj veliko sem nočoj v sanjah pretrpela zavoljo njega.

Saj veš, prijatelj, ženske mnogo sanjajo in v sanje tudi vražjeverno verujejo. Poslušal sem služabnika, naročil za Plinijo pozdrav in tudi danes si še

upam zapisati, da sem bil sam trdno odločen, da se Judom uprem, kakor sem se jim mnogokrat uprl. Vedel sem, da me sovražijo, nisem jim prizanašal, včasih sem jih celo izzival, kar me je privedlo nazadnje do padca.

Odmikam se od tega, kar želiš zvedeti, oprosti, toda se že vračam. O nauku juda Jezusa si nemara vsaj že nekaj slišal in med rimskimi sužnji jih je nekaj, ki verujejo, da je bil res Bog. Ne poslušam teh novic, rad bi jim ušel, ker me spominjajo neposredno na ženo, toda povsem jim vendar ne morem uiti. Ime človeka, ki sem ga obsodil na smrt, je namreč ostalo tudi v spalnici, kjer je umrla Plinija. Čudiš se.

Dan pred smrtjo je bila pri polni zavesti in vse ure sem prebil pri njej. Na večer je pričela naglo pešati, bil je ravno čas, ko se je v pinije zunaj ujel rahel veter. Vedno sva ob tej uri zahajala na vrt. Kar sva bila spet v Rimu, se je najina ljubezen poglobila. Morda je bila temu vzrok starost, ki se je že kazala na nama, morda nežno Plinijevo sočutje, ker so me po smrti božanskega cesarja Tiberija povsem izrinili iz javnega življenja. Bodi že tako ali tako, vez med nama je bila prisrčna in iskrena.

Ko se je stemnilo, je pričela hropsti, toda ne kakor težak bolnik. Hropenje je bilo bolj podobno tistemu, ki ga ima človek, ki je že močno truden, pa vidi ljubljeno bitje prihajati naproti in se muči, da bi pospešil korake. Nenadoma je čisto jasno rekla:

Vidim ga prihajati.

Koga? sem rekel.

Pravičnega, zavoljo katerega sem trpela v sanjah v življenju.

To so bile njene zadnje besede. Takoj po njih se je zleknila in dobila držo, kakor jo ima žena, če jo ob uri ljubezni zameš v naročje. Glava ji je rahlo slonela na stran. Ta drža ji je ostala, dokler ji telo ni otrdelo.

Bila je lepa žena v življenju, toda mrtva je bila kakor izklesana iz alabastra. Na vrtu božanskega cesarja nimajo lepšega kipa, kakor je bilo njeno mrtvo telo. Toda bilo je mrtvo, dragi prijatelj in ob njem so njene zadnje besede stale kakor živa, strašna straža.

Nisem poslušal njenih sanj, kakor božanski Cezar ni poslušal sanj svoje žene Kalpurnije, ko se ji je sanjalo, da ga vidi vsega prebodenega. Kar so bile marčeve ide za Cesarja, to je bil zame dan, ko sta mi judovski veliki duhovnik Kajfa in njegov svak Ana s tolpo ljudi prignala Jezusa. Po obsodbi, ki sem jo moral izreči — grozili so mi, da me zatožijo pri cesarju, da nisem njegov prijatelj — se je Plinija pogreznila v strašen molk.

Ni bila to histerija, bilo je pravo, čudno umiranje duha, ki me je mučilo in me spravljalo v obupno stisko. In v tem stanju sem naredil nekaj napak, zlasti eno, ki je pokopala mojo javno službo. Samarija-

(dalje na str. 8)

HAPPY EASTER!

First Financial Savings

NORMAN KLOBUCHAR
Branch Manager
Personal Financial Services

3432 South 27th Street, Milwaukee, Wisconsin 53215
414/645-1111

FRANČIŠKANI, KI UPRAVLJAJO FARO SV. JANEZA EVANGELISTA

v Milwaukeeju, Wis.

VOŠČIJO VSEM FARANOM, ZLASTI
SLOVENSKIM ROJAKOM,
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
IN VESELO ALELUJO

Happy Easter to All Security Savings and Loan Assn.

FOR PERSONAL SERVICE SEE

KAY SKORGANC

Branch Manager
384-8000

VELIKONOČNA VOŠČILA

iz Milwaukeeja, Wisconsin

BADGER SAVINGS Association

EAST OFFICE:

3970 N. Oakland Ave.,
Milwaukee 53211 — 964-6050

NORTH OFFICE:

7927 W. Capitol Dr.,
Milwaukee, WI 53222 — 464-4400

SOUTH OFFICE:

4230 W. Oklahoma Ave.,
Milwaukee, Wis. 53215 — 327-2000

PEWAUKEE

120 W. Wisconsin — 691-1680

DELAFIELD

727 Genesee St. — 646-2741

MINI-OFFICE — 5817 W. Forest Home

BEST WISHES FOR A HAPPY EASTER

SCHAFF FUNERAL SERVICE

Lincoln 1-7533

5920 West Lincoln Ave.

West Allis, Wisconsin

Velikonočna voščila iz Milwaukeeja, Wisconsin

ODBOR MISIJONSKEGA KROŽKA MZA V MILWAUKEEJU

želi vsem dobrotnikom in prijateljem
miru in milosti polne
VELIKONOČNE PRAZNIKE!

EASTER GREETINGS

JELENC FUNERAL HOME

COMPLETE FUNERAL SERVICE

2316 W. National

645-3278 or 645-6065

Milwaukee, Wisc.

Mitchell Street State Bank

1039 W. Mitchell St.
Milwaukee, Wisc.

MEMBER F.D.I.C.

HAPPY EASTER TO ALL

New Auto Loans

KK FED

9.90% FOR 36 MONTHS

CALL 744-3323

88

2301 S. Kinnickinnic
Milwaukee, Wisc. 53207 Phone 744-3323

Highest Interest—Free Gifts—Free Parking
Drive-In Service—Night Depository—Save By Mail
Saturday Hours—And More

Pismo Poncija Pilata Gaiu Semproniju

(nadaljevanje s str. 7)

ni, ki so bili sicer Judom zelo sovražni, pa se ujemali z njimi v veri, so imeli na gori Garizim svoj tempelj, ki so ga postavljali celo pred jeruzalemskega. Nekoč se je zbrala v njem velikanska množica in sumil sem, da pripravljajo upor. Dal sem ukaz svojim vojakom, da so jo napadli in ob tej priliki je padlo precej ljudi. Nekdo me je tožil Viteliju in takoj nato sem bil odstavljen od oskrbnišтва. S Plinijo sva se vrnila v Rim in trdno sem bil prepričan, da bo na domačih tleh pozabila na preteklost.

Kako zelo sem se motil! Res Jezusa ni več omenjala, toda čudno je bilo, da se je ustavljala ob vprašanjih, za katera se prej nikoli ni zanimala. Čutil sem, da je verovala v kraljestvo, o katerem je ta Jud učil. In to me zdaj muči. Morda je res, kar je trdil pred menoj, da je kralj, toda da njegovo kraljestvo ni od tega sveta. Morda je res nekje vrt kakor je moj in Plinija v rožnati zarji čaka name. Vsak večer, ko zdaj sam posedam pod pinijami, nehote prisluškujem, če se Plinija ne oglasi iz vetriča, ki pride v temi, zakaj če je bil Jezus res kralj, kakor je trdil, potem lahko daje ukaze dušam in jih odpošilja in kliče, kakor hoče.

Rekel boš — starec je zblaznel. Morda imaš prav. Vem samo to, da se moji dnevi bližajo koncu in da želim najti Plinijo, kakor me je zapustila.

Zdi se mi, da si tudi ti blizu tistih, ki verujejo v juda Jezusa. Oprostil si polovico svojih sužnjev, držiš se doma in loviš novice od tistih, ki v zobeh zveri krvavijo tla Kososeja.

Povej mi po pravici — ali res misliš, da je resnica v smrti in da jo vidijo samo mrtve oči? Ali res misliš, da jo je videla Plinija in da zdaj v njej živi in v njej utripa kakor stenj v čistem, dišečem olju?

In če morda veruješ, zakaj ne prideš do mene? Sedel bi na mojo stran kakor nekoč Plinija. V temi na mojem vrtu bi govoril in jaz bi te poslušal. Ne morem več prenašati samote in če te pošilja jud Jezus, povej njegovo naročilo do konca!

Katoliški glas
23. marca 1967

IVAN ZORMAN

Ob pomladni zori

V vrtu ptice se budijo,
k mladi zori žvrgolijo.
K tebi misli mi hité,
rože sipljejo v srce.

Zora vstaja više, više,
topla misel vanjo riše
tvoj obraz, v sijaj zajet,
lepši kakor breskvin cvet.

In v očeh cveto ti želje,
ki ljubezni so povelje...
Draga, ko ti sladko spiš,
v zori moj si paradiž.

Ko te sonce bo zbudilo
in ti lica poljubilo,
misli name iz daljav,
vzdihni k meni vroč pozdrav.

Velikonočna voščila iz Milwaukeeja, Wisconsin

VESELO VELIKO NOČ!

ŽELITA VSEM PRIJATELJEM

IN ZNANCEM

ALOJS IN FRANCES GALIČ

EASTER GREETINGS

HAPPY EASTER!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VAM ŽELITA

Jožef in Jožefina Muršec
z družino

MILWAUKEE, WISCONSIN

EASTER GREETINGS

"Bank" on

NORTH SHORE SAVINGS

for your
financial needs.

3110 S. 27th Street
Milwaukee, Wisconsin 53215
Telephone: (414) 645-4488

Daniel F. Scerpella
Assistant
Vice President